

Opinie | Meer samenwerking voorkomt willekeur bij toetsing constructieve veiligheid

Gepubliceerd: 17 sep. 2026Gewijzigd: 18 sep. 2026

Deel dit artikel

Opslaan

Onderwerp volgen

Foto: Archief

Gemeenten hebben een belangrijke rol in het borgen van de constructieve veiligheid. Maar die rol staat flink onder druk en is niet altijd even duidelijk en consistent. Dat leidt niet tot betere processen en al helemaal niet tot betere veiligheid.

De betrokkenheid van gemeenten bij het realiseren van bouwwerken is heel waardevol. Ze kijken met een frisse, onafhankelijke blik en kennen de lokale situatie en uitdagingen. Ze gaan daarbij niet op de stoel van de ontwerper zitten, maar richten zich op hun eigenlijke taak: het toetsen van de constructieve veiligheid.

Nederland telt 342 gemeenten, met grote verschillen in omvang. Daarmee varieert ook de capaciteit bij bouw- en woningtoezichten sterk. Het gevolg is dat gemeenten verschillend omgaan met het toetsen van bouwplannen. In de ene gemeente zit bevoegd gezag er

vanaf een vroeg stadium bovenop, in de andere gemeenten is de bemoeienis beperkt.

Problematischer is dat regels en richtlijnen op een verschillende manier worden geïnterpreteerd en toegepast. Wat in de ene gemeente wordt geaccepteerd, krijg je er in de andere gemeente niet doorheen.

Duurzame betonmengsels

Voorbeelden zijn er legio. Een paalsysteem dat bij het ene project zonder discussie wordt toegestaan, vraagt in een ander project om aanvullende metingen. De ruimte voor duurzame betonmengsels verschilt per gemeente. Bij houten draagconstructies voor hoogbouw lopen de interpretaties uiteen. En ook de manier waarop robuustheid van constructies moet worden aangetoond is niet overal gelijk.

Dit probleem gaat niet alleen over technische eisen. Ook het proces om te komen tot goedkeuring is niet uniform. Wanneer moeten welke stukken worden aangeleverd? Via welk systeem? En op welk detailniveau? En op welk moment is een ontwerp voldoende onderbouwd? Voor veel bouwers of adviseurs is dat vaak moeilijk te voorspellen. Daardoor ontstaat een vorm van willekeur, die leidt tot onbegrip, onduidelijkheden en vertraging. En het leidt af van waar het werkelijk om gaat: het maken van goede en constructief veilige ontwerpen.

Meer samenwerking

Dat is geen verwijt aan individuele gemeenten. De meeste doen hun werk met de oprechte intentie om veiligheid te borgen. De oplossing ligt in meer samenwerking. Daar zou van hogerhand op moeten worden aangestuurd. Mogelijk moet de toetsende rol zelfs geheel op regionaal niveau worden georganiseerd, bijvoorbeeld via de veiligheidsregio's. Zo ontstaat voldoende slagkracht, wordt

deskundigheid gebundeld, groeit de eenduidigheid en blijft een onafhankelijke toets gewaarborgd. Tegelijk kan lokale kennis over bodem, omgeving en uitvoeringspraktijk worden meegenomen.

De rol van gemeenten is essentieel bij het borgen van de constructieve veiligheid. Om die rol ook in de toekomst verantwoord in te kunnen blijven vullen, zijn meer samenwerking en consistentie noodzakelijk.

Paul Korthagen, IMd Raadgevende Ingenieurs